Norges Bank

BETALINGSFORUM

6. møte, 22. oktober 2026

1. Velkommen og godkjenning av agendaen

Deltakerliste

Møte 22.oktober 2026

- BankAxept*/Stø*, *Anders Lande*
- Bits, Eivind Gjemdal
- Digitaliseringsdirektoratet, Tor Alvik
- DNB, Ida Paulsen & ***Terje Aleksander Fjeldvær***
- Eika, **Erlend Sundvor** *(tilbake fra permisjon)*
- Finans Norge, Tom Høiberg *(via Teams)*
- Finansdepartementet, *Maren Børslien*
- Finanstilsynet, *Olav Johannesen*
- Forbrukerrådet, Elisabeth Realfsen & ***Bjarki Eggen***
- Luster Sparebank, Jermund Lien Molland *(via Teams)*
- Nets/Nexi, **Knut Snorre Bach Corneliussen**
- NHO Service og Handel, Linda Vist
- Nordea, Berit Høgsland Lund
- Norges Bank, Torbjørn Hægeland
- Mastercard, Inge M Kjønnøy
- Sparebank 1 Gruppen, Tore Haarberg
- Vipps MobilePay AS, ***Haakon Frederiksen***
- Virke, ***Sigrid Helland***
- Visa, ***Per Strängberg*** *(via Teams)*

UTKAST TIL AGENDA

Møte 22. oktober 2026

1. Velkommen og godkjenning av agendaen

2. Svindel og arbeidet som gjøres i næringen med forebygging og bekjempelse

Finans Norge, DNB og Forbrukerrådet innleder

Spørsmål/kommentarer/diskusjon

PAUSE

3. Status:

3.1 Oppfølging av tiltak for styrket betalingsberedskap

Finansdepartementet innleder

Spørsmål/kommentarer/diskusjon

3.2 Norges Banks strategiske prosjekter

Norges Bank innleder

Spørsmål/kommentarer/diskusjon

4. Plan for evaluering av betalingsforumet så langt

5. Åpen post – ordet er fritt

Her kan medlemmene for eksempel kommentere utviklingstrekk av relevans for forumet, stille spørsmål til andre deltakere i forumet og spille inn ønsker til/form på temaer på agendaen i kommende møter

6. Eventuelt

2. Svindel og arbeidet som gjøres i næringen med forebygging og bekjempelse

Finans Norge, DNB og Forbrukerrådet innleder

Spørsmål/kommentarer/diskusjon

Svindel og arbeidet som gjøres i næringen med forebygging og bekjempelse

Tom Høiberg
Direktør Digital Robusthet

Finans Norge

Initiativer i arbeidet mot økonomisk kriminalitet

Initiativ	Formål	Deltakere
Finans Norge **Fagutvalg**	Bistå i utvikling av bransjestandarder, veiledninger og tiltak, samhandling med offentlige myndigheter der dette er relevant. Viktige arenaer for å utvikler og prioritere aktiviteter knyttet til nye delingshjemler i Finansforetaksloven som trådte i kraft 1. juli 2026.	Banker og forsikringsselskaper.
OPS ØK	OPS for å styrke kampen mot hvitvasking, terrorfinansiering og bedrageri, gjennom deling av svindel-trender og moduser blant offentlige og private aktører.	Nav, Skatteetaten, Økokrim, PST, Brreg, Tolletaten, Finanstilsynet og finansnæringen.
Nordic Financial CERT	Deling av etterretning og kompetanse, samt bidra til å slå tilbake cyberangrep. Utvider datadelingen til å dekke svindel og etter hvert AML.	Finansnæringen i de fem nordiske landene. Vil involvere Politi, Skatteetater mfl på svindelområdet.
DSOP	OPS for å effektivisere og digitalisere viktige samfunnsprosesser gjennom automatisert deling av (meta)-data på tvers av offentlige og private aktører.	Skatteetaten, Brreg, Digdir, Nav, Kartverket, Politiet og finansnæringen.
Nasjonalt tverretatlig analyse- og etterretningssenter (NTEAS)	Utarbeider analyse- og etterretningsprodukter som beslutningsstøtte for politiet og kontrolletatene.	Politiet, Skatteetaten, Nav og Arbeidstilsynet.
Ø-krimsenteret	Regjeringen har besluttet å opprette er tverretatlig senter i arbeidet mot økonomisk kriminalitet med oppstart 1. januar 2027. Planer om å innlemme NTEAS i senteret.	I tillegg til etatene, er det forventet at finansnæringen og især bankene vil delta med ressurser i senteret som skal arbeide under politiets hjemler.

Finans
Norge

Svindel og arbeidet som gjøres i næringen med forebygging og bekjempelse

Betalingsforumet Norges Bank
22. oktober 2026

17 minutter

Bedragerier

DNB forhindret totalt bedrageri for 3 milliarder kroner i 2025
Trenden for 2026 er fortsatt økende

DNB håndterte 9 970 saker fordelt på 5 033 kunder i digitale kanaler.

Antallet kunder utsatt for investeringsbedrageri har holdt seg stabilt, men totalbeløpet har økt med 50 %. Tre av fire rammede har også transaksjoner til en legitim kryptovaluta-aktør.

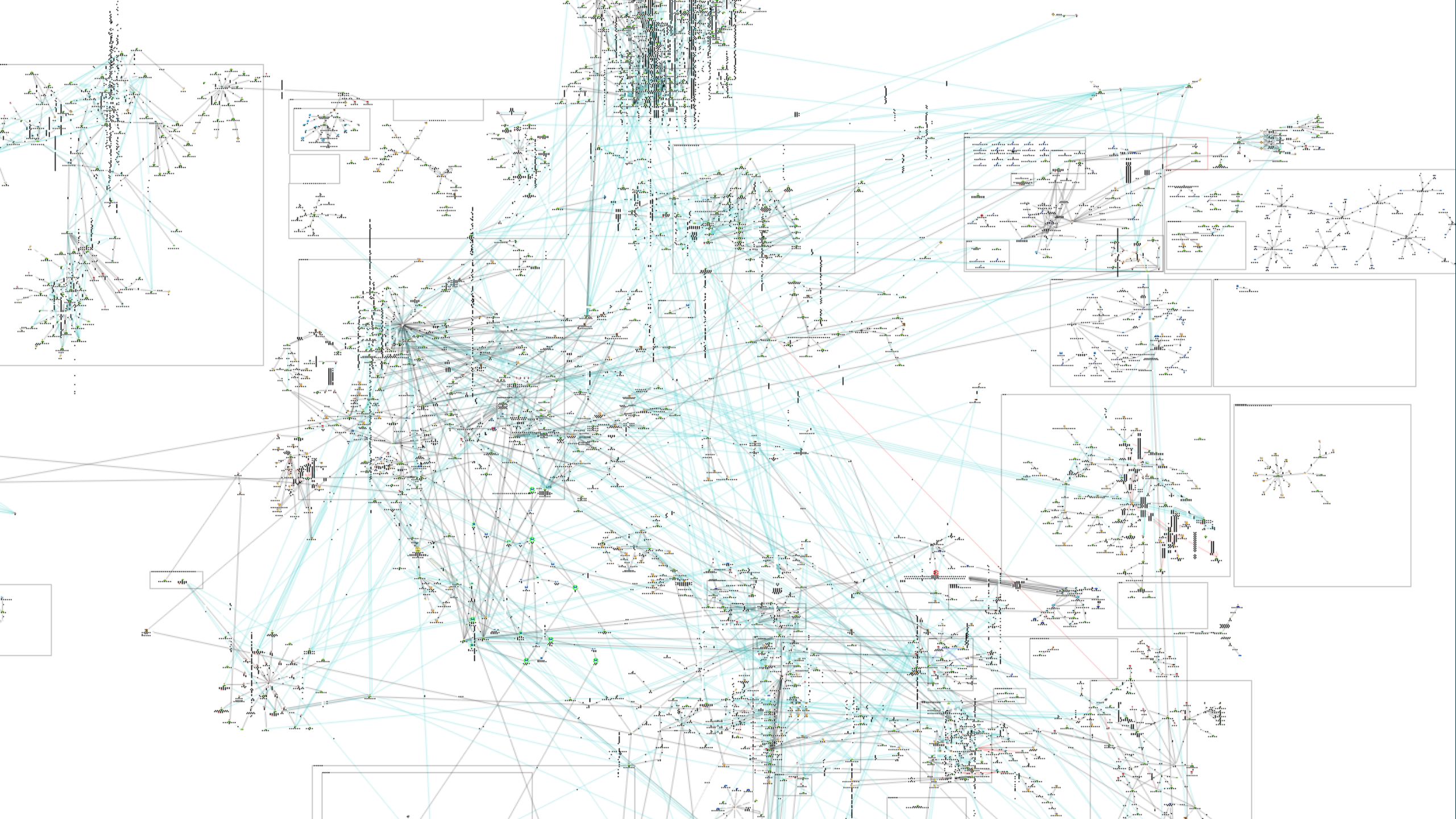
Telefonbedrageri gikk ned med 40 % grunnet felles innsats fra banker, politi og teleoperatører. Antall hjemmebesøk ble redusert fra 58 saker i 2024 til 10 i 2025.

Flere bedriftskunder utsatt for bedragerier hvor man mistenker at de kriminelle bruker KI. DNB har også blitt forsøkt bedratt med disse verktøyene.

Kriminelle gjennomførte en stor falsk DNB-kampanje i Portugal og viste hvordan kriminelle kombinerer analoge og digitale metoder.

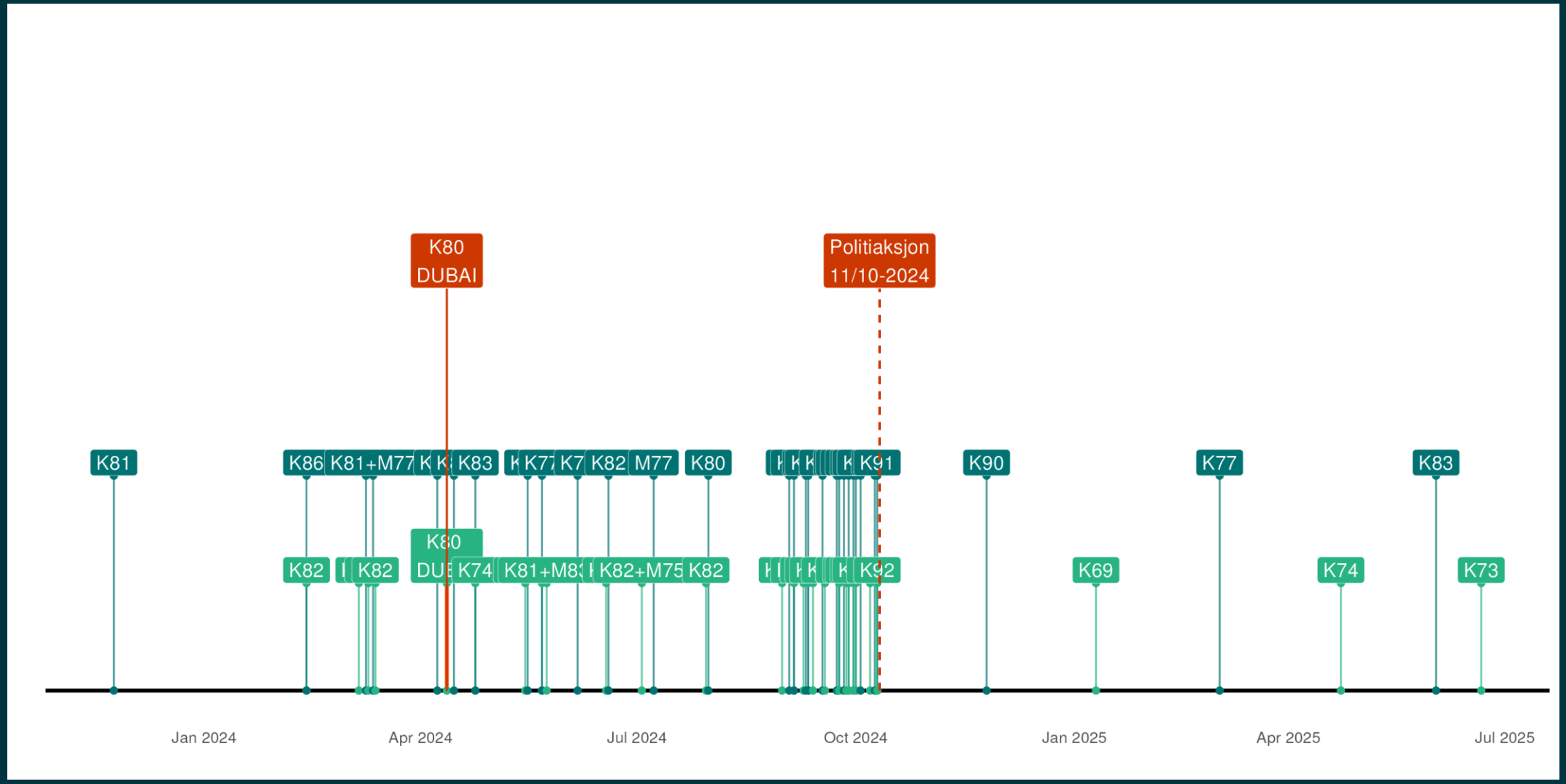
Det er en sammenheng mellom bedrageri, alvorlige voldshendelser og tunge kriminelle miljøer.

Tall fra H1 2026 - Antall saker i digitale kanaler: + 14 % Største endring: Phishing + 30 % Avverget phishing mot BankID: 96,6 % Avverget i digitale kanaler: 8 av 10 kroner

Bedragerier

Saker med fysisk oppmøte - utvikling

DNB har vært pådriver for økt deling – nå skalerer vi samarbeidet

1

Regelverket er endret

- Finansforetaksloven fikk nye regler om informasjonsdeling mellom finansforetak, politi og teleoperatører
- I kraft fra 1. juli 2026
- DNB var pådriver – bl.a. via innspill til stortingsmelding om økonomisk kriminalitet, offentlige utspill og regulatorisk sandkasseprosjekt

2

Bilateralt samarbeid gir resultater

- Tett samarbeid med politiet, bl.a. i hjemmebesøkssaker
- Hjemmebesøk: 58 saker (2024) → 10 saker (2025)
- Telefonbedrageri: ned 40 %

3

Neste steg: skalering via NFCERT

- Materialisere modellen i stort format gjennom NFCERT (Nordic Financial CERT)
- Til nytte for hele bransjen og samfunnet

DNB

FORBRUKERRÅDET

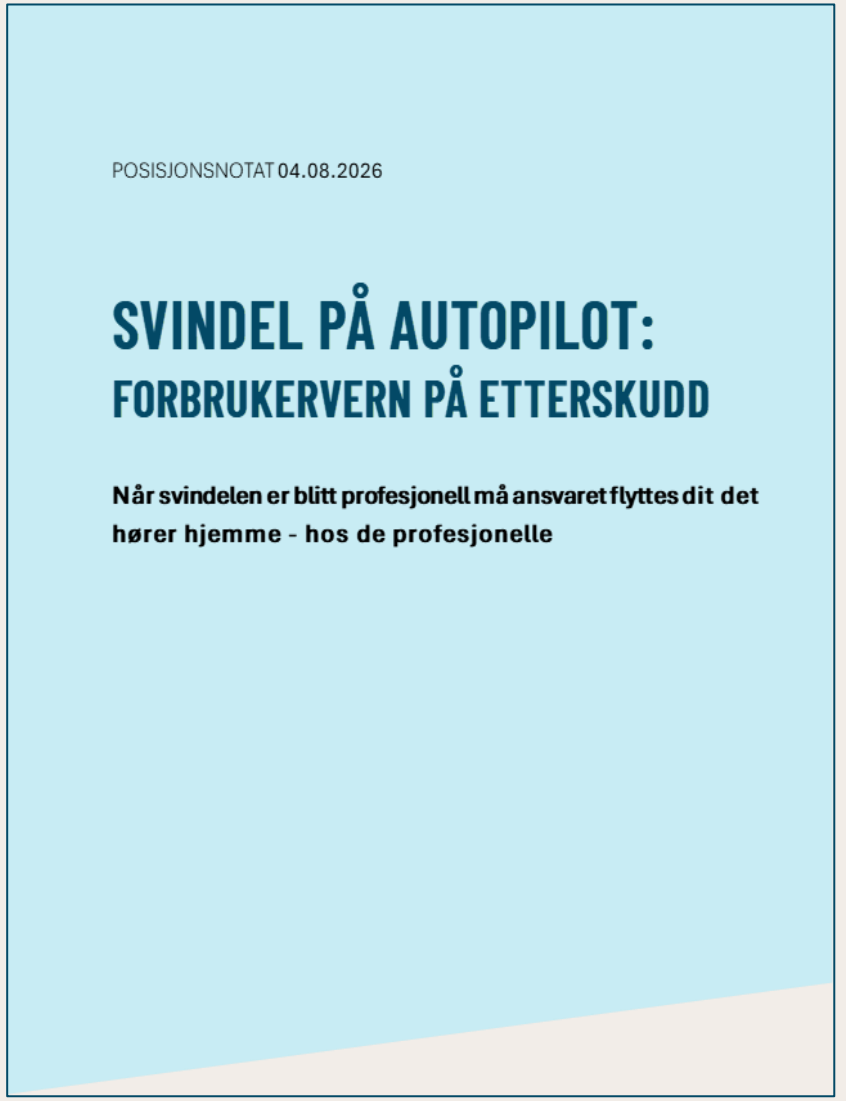
Økonomisk svindel

Betalingsforum i Norges Bank den 22. oktober 2026

Forbrukerrådets posisjon om svindel

Styret i Forbrukerrådet vedtok posisjonsnotat om svindel den 24. september 2026

«Når svindelen blir stadig mer profesjonell må ansvaret flyttes dit det hører hjemme – hos de profesjonelle.»

Regjeringens Forbrukeragenda 2030

Forbrukeragenda 2030 ble lagt frem av regjeringen den 2. oktober 2026

«Innebygd forbrukervern og strukturelle grep blir viktigere enn omfattende informasjonskrav. Det kan ikke forventes at forbrukerne alene skal forstå, vurdere og stå imot stadig mer avansert markedsføring og teknologi.»

Svindel er et voksende samfunns-problem

- Forbrukere utsettes for svindelforsøk i hverdagen blant annet gjennom telefon, SMS, e-post, sosiale medier og digitale markedsplasser.
- Svindel blir stadig mer profesjonell og teknologisk avansert.
- Det er blitt vanskeligere for vanlige forbrukere å skille ekte fra falsk kommunikasjon.
- Konsekvensene rammer både enkeltpersoner og samfunnet.

Svindelofre må møtes som ofre for kriminalitet.

Svindelmetoder

- Phishing og smishing - med stadig mer troverdige og målrettede meldinger («Hei mamma-svindel»).
- Telefonsvindel og spoofing, for eksempel der svindlere utgir seg for å være bank, politi eller offentlige myndigheter («sikker konto-svindel»).
- Investeringssvindel, ofte kryptorelatert, med svært høye tap per sak.
- Kjærlighets- og relasjonssvindel, emosjonell manipulasjon over tid.
- KI-drevet svindel, inkludert stemmekloning og automatiserte, personaliserte svindelforsøk.
- Svindelannonser og falske aktører på digitale plattformer.

Forbrukerproblemet

- Svindel har utviklet seg til å bli et strukturelt problem i flere digitale forbrukermarkeder.
- Vanskelig eller umulig for forbrukere å velge bort digitale løsninger.
- Nkom: En av fem nordmenn har blitt svindlet minst én gang.
- Økokrim: Anslår at kriminelle aktørers utbytte fra anmeldte bedragerier i Norge var over to milliarder kroner i 2024 (NB: store mørketall).
- Finanstilsynet: For 2025 samlet var svindelbeløpet på 962 millioner kroner.

Konsekvenser for forbrukere

Økonomiske konsekvenser

- Tap av sparepenger og oppsparte midler.
- Gjeldsproblemer og økonomisk usikkerhet.
- Langvarig arbeid med å rydde opp, og særlig etter identitetstyveri.

Sosiale konsekvenser

- Stress og psykiske belastninger for mange.
- Skam og skyldfølelse som gjør at mange unnlater å varsle.
- Tap av tillit til digitale tjenester, banker, myndigheter og andre aktører.

Svindel handler om mer enn bare penger – handler også om trygghet og tillit.

Sårbare forbrukere rammes hardt

Hvem er mest utsatt?

- Eldre forbrukere.
- Personer med lav digital kompetanse.
- Personer med kognitive utfordringer.
- Forbrukere i en presset økonomisk situasjon.
- Personer med store tilgjengelige likvide midler.

Utfordringer

- Vanskelig å oppdage avanserte svindelforsøk.
- Større konsekvenser ved økonomiske tap.
- Risiko for digitalt utenforskap dersom løsningen bare er å «være mer forsiktig».
- Behov for et førstelinjetilbud til svindelofre, ofre bør få rask, tydelig og koordinert hjelp.

Tiltakene som skal beskytte forbrukerne må tilpasses de som er mest sårbare.

Bankenes og betalingsaktørenes ansvar

- Bankene har en nøkkelrolle i å forebygge svindel.
- Kontrollerer infrastrukturen for betalinger, transaksjonsovervåking, BankID-bruk og kundedialog.
- Kundekjennskapen må sees på som en integrert del av avtalen mellom banken og forbrukeren.

Når svindelen er blitt profesjonell, kan ikke ansvaret for å stoppe svindlerne plasseres hos amatørene.

Hva forventer Forbrukerrådet av bankene?

Forebygging

- Bedre systemer for å oppdage og stoppe mistenkelige transaksjoner.
- Tydelige og brukerorienterte varsler.
- Økt friksjon ved høyrisikobetalinger.
- Nekte overføringer til mistenkelige konti.

Håndtering

- Rask respons når svindel avdekkes.
- God kundestøtte og oppfølging.
- Rimelig ansvarsfordeling mellom bank og kunde.

De profesjonelle aktørene må ta et større ansvar for å forhindre og håndtere svindel.

Hva forventer Forbrukerrådet av digitale plattformer, teknologi- og telekomselskaper?

- Begrense misbruk av plattformer og kommunikasjonstjenester.
- Reagere raskt når svindel rapporteres.
- Bygge inn sikkerhet og svindelforebygging i tjenestene.
- Avstå fra forretningsmodeller som tillater svindelannonser mv. på egne plattformer.
- Effektive mekanismer og tiltak mot manipulerte telefonnummer og avsendere.

Hva forventer Forbrukerrådet av myndighetene?

- Prioritere innsats mot bedrageri og svindel høyere, stille krav om koordinering.
- Sikre et oppdatert regelverk, som utvikles i takt med trusselbildet.
- Stille krav om pliktig tilslutning til utenrettslig klageorgan for alle finansforetak som tilbyr finansielle tjenester til norske forbrukere, må også gjelde for utenlandske foretak.
- Lære av andre land: I Storbritannia er det opprettet et eget organ – Payment Systems Regulator (PSR) – som bl.a. har ansvaret for å håndheve regelverket om såkalt APP-fraud (Authorized Push Payment fraud), og som i 2025 sørget for at £ 215 millioner ble tilbakebetalt til ofre for slik svindel.

Svindel stopper ikke ved sektorgrenser

Behov

- Tettere samarbeid mellom banker, politi, telekomaktører, digitale plattformer og myndigheter.
- Rask deling av informasjon om trusler og svindelmønstre.
- Felles tiltak mot organiserte svindelnettverk.

Regelverksutfordringer

- Dagens regler kan begrense nødvendig informasjons- og datadeling.
- Regelverksendringer bør gjøre det enklere å forebygge og stanse svindel.
- Viktige personvernhensyn må fortsatt ivaretas.

Bedre samarbeid og koordinering: Aktører som har en legitim interesse i å avdekke og stanse svindel og økonomisk kriminalitet må kunne dele informasjon og data.

Lys i tunnelen

- Finanstilsynet: Bankene forhindret svindel for 1,5 mrd. kroner i første halvår 2025, og for over 2 mrd. kroner i andre halvår 2025 – forebygging hjelper.
- Vipps: Tradisjonell «Olga-svindel» rettet mot eldre har hatt en markant nedgang etter introduksjon av KI-modellen «Olga» (nedgang fra april 2024 til april 2026: ca. 300 millioner kroner).
- Finansnæringen: Har gått sammen om nettsiden svindel.no og kampanjen «No Way» som skal øke selvforsvaret mot svindel, dvs. forhindre svindel.
- Finans Norge: Utgitt en antisvindelhåndbok, en verktøykasse som skal styrke enkeltbankers arbeid mot svindel. Håndboken inneholder tiltak og metoder som bankene kan bruke basert på egne risikovurderinger.
- Finanstilsynet og Datatilsynet: Felles regulatorisk sandkasse med deltakelse fra flere banker for å avdekke behovet for økt datadeling for å avdekke/forebygge svindel.

Forbrukerne kan ikke stå alene mot profesjonelle svindlere

Forbrukerrådets hovedbudskap

- Svindel må behandles som et alvorlig samfunnsproblem.
- Sårbare forbrukere trenger sterkere beskyttelse.
- Banker og andre profesjonelle aktører må ta større ansvar.
- Samarbeid og informasjonsdeling må styrkes.
- Regelverket må utvikles i takt med trusselbildet.

Jo vanskeligere det blir å avsløre svindel, desto viktigere blir det at systemene beskytter forbrukerne.

SJEKK

FORBRUKERRADET.no

FORBRUKERRÅDET

Norges Bank

Diskusjon

3. Status:

3.1 Oppfølging av tiltak for styrket betalingsberedskap

Finansdepartementet innleder

Spørsmål/kommentarer/diskusjon

3.2 Norges Banks strategiske prosjekter

Norges Bank innleder

Spørsmål/kommentarer/diskusjon

3.1 Oppfølging av tiltak for styrket betalingsberedskap

Finansdepartementet innleder

Spørsmål/kommentarer/diskusjon

Finansdepartementet

Oppfølging av tiltak for styrket betalingsberedeskap - Finansdepartementet

Maren Børslien

Oslo 22. oktober 2026

Anbefalinger rettet til Finansdepartementet

Status	Tiltak
PÅBEGYNT	Daglig rapportering av kundedata fra bankene til et felles datalager
PÅBEGYNT	Uavhengig beredskap for kort- og kontoadministrasjon

- FIN satte i juni 2025 ned et prosjekt om uavhengig bankberedskap, som utreder løsninger som skal gi styrket beredskap for situasjoner der en bank blir utilgjengelig over tid, f.eks. som følge av cyberangrep.
- Prosjektet har deltakere fra myndighetssiden og fra næringen, og har utarbeidet en rapport med vurderinger og forslag til regelverksendringer.
- Rapporten ble levert til FIN 30. september, og FIN er i prosess med å vurdere den videre oppfølgingen.

Annet

- Oppdrag til Finanstilsynet om å gjøre **en samlet vurdering av hvordan norske myndigheter best kan sikre tilstrekkelig beredskap for digitale betalinger på brukersteder**. Finanstilsynet skal komme med sine vurderinger og ev. anbefalte tiltak innen 18. desember i år.
- **Beredskapsråd for finansielle tjenester**. Skal være et forum for strategisk informasjonsutveksling og drøftinger mellom myndighetene og finansnæringen om sikkerhet og beredskap. Skal ikke drive krisehåndtering eller duplisere oppgaver i BFI. Mandat fastsatt 2. juli i år.

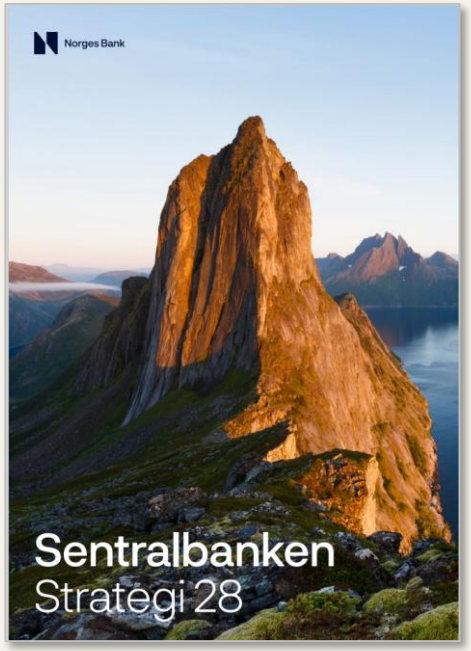
3.2 Norges Banks strategiske prosjekter

Norges Bank innleder

Spørsmål/kommentarer/diskusjon

Strategi 28

Fremme et effektivt og sikkert betalingssystem

Fremme et effektivt og sikkert betalingssystem

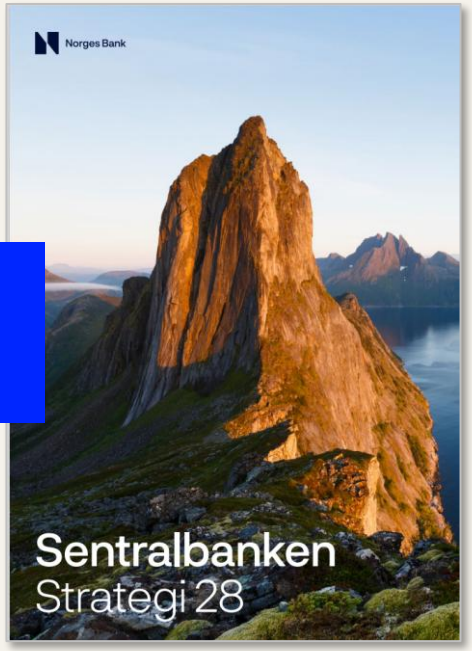
- **Modernisere den sentrale betalingsinfrastrukturen**
  - **NBO T+1** Tilpasninger T+1
  - **NBO ISO** Oppdatering av meldingsstandard
  - **NBO INST (TIPS)** Realtidsbetalinger for norske kroner
  - **NBO RTGS (T2)** Utredning om neste generasjons oppgjørssystem
    - **NBO DCS** Dedikert beredskapsløsning for oppgjørssystemet
  - **Verdipapiroppgjøret (T2S)** Bidra til å videreutvikle verdipapiroppgjøret
- Utrede muligheter og utfordringer med tokenisering i finanssystemet
- Styrke robusthet og beredskap i betalingssystemet

Strategi 28

Fremme et effektivt og sikkert betalingssystem

Strategi 28: *" ...Utrede muligheter og utfordringer med tokenisering i finanssystemet"*

Nyhetsmelding 2025: "*Norges Bank går ikke inn for digitale sentralbankpenger nå"*

Prosjekt Tokenisering og DSP

- Følge med på den internasjonale utviklingen
- Utrede muligheter og konsekvenser blant annet gjennom samarbeid med andre aktører i betalingssystemet
- Bidra til nødvendig lovgivning
- Utrede mulighetene for bruk av Eurosystemets løsninger

Etablert to samarbeidsgrupper med representanter fra finansnæringen, bl.a med samarbeid om testing om:

- Håndtering av konfidensiell informasjon i en ledger (skjerming vs *privacy* vs åpenhet)
- Bruk av verdipapirer som pant / i Repoer med automatisering

4. Plan for evaluering av betalingsforumet så langt

Evalueringsprosess

1

Kort undersøkelse

Sendes snart til alle medlemmene

- Spørsmål om tidligere møter og ønsker om veien videre
- Både åpne spørsmål og spørsmål med faste svaralternativer

2

Individuell besvarelse

Hvert medlem svarer

- Ett svar per deltakerinstitusjon (avklar med vara hvem som svarer)
- Bruk svarene aktivt til å påvirke både intern dynamikk i forumet og veien videre
- Tenk kreativt rundt hva vi alle kan gjøre for å forbedre arbeidet

3

Samling og evaluering

Sekretariatet analyserer

- Kun sekretariatet ser data
- Data behandles anonymt

4

Formidling og diskusjon

Neste møte i betalingsforumet

- Data slettes etter at funnene er diskutert
- Løpende evaluering. **Kom gjerne med innspill også mellom møter fremover!**

5. Åpen post – ordet er fritt

6. Eventuelt

Norges Bank